

## عنوان مقاله:

مطالعه تطبیقی قوانین زکات در ایران و دیگر کشورهای اسلامی

## محل انتشار:

فصلنامه دین و قانون، دوره 4، شماره 12 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 46

## نویسندگان:

مجید حبیبیان نقیبی  
حسین کفشگر جلودار

## خلاصه مقاله:

جمع آوری زکات به عنوان سازوکار مبارزه با فقر در برخی کشورها مورد توجه و در عین حال در بیشتر کشورهای اسلامی مورد غفلت قرار گرفته؛ به گونه ای که از کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی، فقط پانزده کشور جمع آوری زکات را سازمان داده‌اند. در برخی از این کشورها پرداخت زکات به یک سازمان دولتی خاص واگذار شده و الزامی است و دولت مسئول جمع آوری و توزیع زکات است. در بعضی دیگر از کشورهای اسلامی، منابع و مصارف زکات به یک سازمان دولتی یا شبه دولتی واگذار شده و پرداخت آن داوطلبانه است. لذا مکلفان در این کشورها می‌توانند زکات واجب را خود به مصارف شرعی برسانند یا به نهادهای خیریه مردمی سپرده تا آنها در مصارف شرعی مصرف کنند. ایران نیز بر اساس قانون مصوب ۱۳۹۰، جمع آوری و هزینه کرد زکات را که پرداخت آن داوطلبانه است به نهاد کمیته امداد امام خمینی واگذار کرده و منابع و مصارف زکات را بر پایه دیدگاه‌های فقهی انجام می‌دهد. در این تحقیق، زکات از دیدگاه فقهی مورد بررسی و قانون زکات در ایران و کشورهای اسلامی بیان شده و عملکرد کمیته امداد در زمینه جمع آوری زکات بر پایه اطلاعات و آمارهای موجود مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد کمیته امداد یک فرصت برای نهاد زکات است و کمک‌های مالی دولت برای تقویت این نهاد نوپا می‌تواند یک فرصت تلقی گردد؛ اما این قانون با محدودیت‌هایی، از جمله محدود بودن موارد شمول زکات، عدم کارایی لازم در حوزه تخصیص و توزیع منابع زکات، و ساختار غیراجباری مواجه است که نیازمند بازنگری علمی دقیق در قوانین زکات کشور با استفاده از تجارب سایر کشورهای اسلامی است.

## کلمات کلیدی:

زکات، کمیته امداد امام خمینی، تجربه کشورهای اسلامی، تخصیص و توزیع بهینه زکات

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1838427>

